

IV. fejezet

A szak- és diplomamunka készítés rendje

A szak- és diplomamunka készítés rendjének célja

55.§

- (1) A szak- és diplomamunka készítés rendje (a továbbiakban: SZDKR) célja az, hogy meghatározza a szakdolgozat, valamint a diplomamunka (e fejezetben a továbbiakban: szakdolgozat) készítésével kapcsolatos szabályokat.

Az SZDKR hatálya

56.§

- (1) Az SZDKR hatálya kiterjed az egyetemen felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben, mesterképzésben, egységes osztatlan képzésben, valamint szakirányú továbbképzésben tanulmányokat folytató hallgatókra, továbbá az SZDKR szerint eljáró valamennyi személyre.

A szakdolgozat készítésének célja

57.§

- (1) A szakdolgozat készítésének célja, hogy tanúsítsa a hallgató tudását és szakértelmét valamely általa választott témában, a választott témához kapcsolódó tudományos adatgyűjtésben, rendszerezésben, elemzésben és feldolgozásban, a témául választott jelenség vagy probléma tárgyalásában, a hipotézisalkotásban, a problémamegoldásban, alternatív hipotézisek elemzésében, az érvelésben és az ellenérvek cáfolatában, gondolatainak, nézeteinek, álláspontjának, mondanivalójának koherens, konzisztens, nyelvhasználati szempontból gondozott írásbeli kifejtésében.
- (2) Tanári mesterképzésben a szakdolgozat célja annak bizonyítása, hogy a hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és tanári munkájában alkalmazni. Képes a szakma szempontjából lényeges tudományos-szakirodalmi eredményeket összegyűjteni, azok alapján tanári munkáját önállóan megtervezni és a tanítás vagy pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Képes a tanulók teljesítményeiről és fejlődéséről, valamint a tanulási-tanítási folyamatról módszeresen gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni és a tényszerű adatokat elemezni, következtetéseket megfogalmazni, valamint az eredményeket saját tanári munkájában alkalmazni.

A szakdolgozat témájának kiválasztása, jóváhagyása, módosítása

58.§

- (1) Szakdolgozat-témákat képzési területenként az egyetem intézeteinek oktatói, kutatói javasolnak mint a témának témafelelősei. A témáknak olyanoknak kell lenniük, amelyek lehetővé teszik a különböző tantárgyak keretében tanult ismeretek alkalmazását és az adott szak profiljához illőek, illetve ahhoz kapcsolódóak.

- (2) Az intézetek, tanszékek vezetői a témajavaslatokat minden év október 31-ig jóváhagyásra és megjelentetésre megküldik az illetékes szakfelelősnek.
- (3) ¹¹⁵A hallgatók a szaknak megfelelő témát választhatnak. A hallgató a témafelelősi, konzulensi feladatokra történő felkéréssel megkeresi az általa kiválasztott témakörért témafelelős oktatót/kutatót. Amennyiben a választani kívánt konzulens elvállalja a konzulensi feladatokat, a hallgató az oktatóval/kutatóval közösen meghatározza a konkrét címet (témakörön belüli témát). A hallgató a témaválasztását a közzétett formanyomtatványon benyújtja az Egri Campuson az Oktatási Igazgatóság Tanulmányi és Oktatásszervezés Osztályán, a Gyöngyösi Károly Róbert Campus oktatási irodájában, a Jászberényi és a Sárospataki Comenius oktatási csoportjában. A formanyomtatványt a konzulenssel és a szakfelelőssel alá kell írni.
- (4) ¹¹⁶A témaválasztási határidő elmulasztásáért a hallgató a TJSZ 7. sz. melléklete szerint térítési díjat fizet.
- (5) A hallgató csak az intézetigazgató/tanszékvezető által jóváhagyott téma esetén kezdheti meg annak kidolgozását.
- (6) ¹¹⁷A szakdolgozat címének, illetve a konzulens személyének módosítását nyári záróvizsga esetén a megelőző évben október 30-ig, szakirányú továbbképzésben december 15-ig a téli záróvizsga esetén alapképzésben, szakirányú továbbképzésben – a záróvizsga évében – február 28-ig, mesterképzésben, felsőoktatási szakképzésben – a záróvizsgát megelőző év – március 31-ig kérelmezheti a hallgató az illetékes szakfelelősnél az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon.
- (7) ¹¹⁸A dékán dönt a szakdolgozat témaváltoztatásának és pótlásának engedélyezése, valamint a szakdolgozati konzulens változtatásának engedélyezése tárgyában. A kiadmányt az Egri Campuson a TO vezetője, a Gyöngyösi Károly Róbert Campuson az oktatási iroda vezetője, Jászberényi és a Sárospataki Comenius Campuson az oktatási csoport vezetője hitelesítheti. A szakdolgozat téma/konzulens módosításáért a hallgató a TJSZ 7. sz. melléklete szerint térítési díjat fizet

A szakdolgozat összetevői tanári mesterképzésben

59.§

- (1) A mestertanári szakdolgozatnak két összetevője van:
 - a) A pedagóguspálya és pedagógusi feladatok megismerésére irányuló és a vezetőtanár irányításával végzett gyakorlat tapasztalatainak, valamint az összefüggő, szakképzettségenkénti egyéni gyakorlatok során gyűjtött, illetve a tanítást, gyakorlatot kísérő szeminárium tapasztalatainak a rendszeres összegezése (portfólió).
 - b) E tapasztalatoknak vagy a szaktárgy egy részterülete tanításának valamely szakpedagógiai, illetve általános neveléstudományi szempont szerinti, tudományos

¹¹⁵ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹¹⁶ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹¹⁷ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹¹⁸ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

alaposságú bemutatása, elemzése, értékelése vagy tanításához szükséges segédlet készítése. A tanulmánynak tükröznie kell, hogy a hallgató a szakmai témát szakmódszertani, neveléstudományi és pszichológiai ismereteire támaszkodva az alap- és középfokú oktatás szintjein, illetve a szakképzés vagy a felnőttoktatás céljainak megfelelően képes dolgozni.

- (2) Tanári szakon a szakdolgozat olyan szakterületi vagy oktatási-nevelési témájú feladat megoldása, amelyben a hallgatóknak tanúsítaniuk kell, hogy tanulmányaikra alapozva, a témájukhoz kapcsolódó szakirodalom, illetve empirikus vizsgálatok és tapasztalatok feldolgozásával önállóan képesek az adott szak tanításával, valamint a neveléssel összefüggő ismeretanyag szintetizálására és alkalmazására. A szakdolgozat azonos lehet a szakterületen elfogadott szakdolgozattal, amennyiben az a fenti követelménynek megfelel.

A konzulens feladatai

60.§

- (1) A szakdolgozat benyújtásáig a konzulens feladata a szakdolgozó hallgatók szakmai, módszertani irányítása, ösztönzése és segítése a téma önálló feldolgozásában.
- (2) Ennek érdekében a konzulens tanár a következő részfeladatokat végeztesse el a hallgatókkal:
 - a) a kiadott szakirodalom tanulmányozása után a hallgató készítsen önállóan vázlatot,
 - b) az elfogadott vázlat az utolsó két félévben kérje számon a hallgatótól az adatgyűjtést, az elvégzett kísérleti és egyéb szakmai munkákat,
 - c) a szakdolgozat benyújtásáig adjon meg minden segítséget ahhoz, hogy a hallgató elkezdhesse szakdolgozatának konkrét összeállítását, végleges formába öntését.
- (3) A konzulens a szakdolgozatot értékeli, az értékelőlapot az erre kialakított elektronikus felületre feltölti és egy aláírt példányt az Egri Campuson az Oktatási Igazgatóság Tanulmányi és Oktatásszervezés Osztályán, a Gyöngyösi Károly Róbert Campuson a Campus Igazgatóságra, a Jászberényi és a Sárospataki Comenius Campuson a Campus Főigazgatói Hivatalba eljuttat.

A szakdolgozatíró feladatai

61.§

- (1) Minden hallgató a dolgozati témát választ. A témaválasztást igazoló adatlapot saját kezűleg aláírja, majd a témavezető és az illetékes szakfelelős által is aláírt adatlapot leadja az Egri Campuson az Oktatási Igazgatóság Tanulmányi és Oktatásszervezés Osztályán, a Gyöngyösi Károly Róbert Campuson az oktatási irodába, a Jászberényi és a Sárospataki Comenius Campuson az oktatási csoportnál a Hallgatói Követelményrendszer, Tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározott időpontig.
- (2) A témaválasztást követően két félévben a hallgató a számítógépes nyilvántartó rendszerben szakdolgozati konzultációra jelentkezik, felveszi a kapcsolatot konzulensével, kéri a szakdolgozat elkészítéséhez szükséges útmutatásokat.

¹¹⁹ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹²⁰ módosította a Szenátus a 37/2017. (IV.12.) számú határozatával

- (3) A hallgató témaköri vázlatot készít, és azt bemutatja a konzulensének. A következő időszakban a vázlat alapján és az egyéb útmutatásokat figyelembe véve elvégzi az adatgyűjtést, a szükséges kísérleteket, az anyagfeldolgozást, összeállítja a felhasznált irodalom jegyzékét, és erről legalább két féléven át folyamatosan konzultál témavezetőjével.
- (4) A hallgató a szakdolgozatot április 15-ig (keresztfélévben november 15-ig) elkészíti, és az adott formai követelményeknek is megfelelő, kész szakdolgozatot a tanszéken – ha a szakfelelős másként nem rendelkezik – egy bekötött példányban leadja. A szakdolgozatot pdf formátumban az erre a célra kialakított tárhelyre a fenti határidőig feltölti.
- (5) A hallgató büntetőjogi felelősségének tudatában nyilatkozik arról, hogy a papíralapú és az elektronikusan feltöltött szakdolgozat mindenben megegyezik.

Formai követelmények

62.§

- (1) ¹²¹A szakdolgozat formai követelményeit az illetékes dékán utasításban határozhatja meg.
- (2) ¹²²A szakdolgozat szöveges részének formai követelményei, amennyiben a dékán másként nem rendelkezik:
 - a) A szakdolgozat terjedelme írásos munka esetén – ha a szakfelelős másképp nem rendelkezik - minimum 25 gépelt oldal (legalább 50 ezer karakter, szóköz nélkül) – amelybe a mellékletek, a jegyzetapparátus és az irodalomjegyzék nem tartoznak bele.
 - b) A szakdolgozatot szövegszerkesztővel kell készíteni, A/4-es fehér papírra.
 - c) Betűtípus: Times New Roman betűtípus.
 - d) Betűméret: a szöveg 12-es, a jegyzet 10-es betűméretű.
 - e) Sortávolság: másfeles sortávolság.
 - f) Margó: baloldalon 3 cm-es margó, a többi 2,5 cm.
 - g) Szöveg igazítása: sorkizárt. A fejezetek címe középre, a többi cím a baloldalra kerüljön.
 - h) A fejezetek, alfejezetek stb. élesen különüljenek el a szövegrésztől (pl. a betűnagyság megváltoztatásán túl, félkövér, vagy dőlt szedés, stb.) előttük és utánuk egy-egy sor maradjon üresen.
- (3) ¹²³A szakdolgozat külső megjelenésének formai követelményei
 - a) A szakdolgozatot – ha a szakfelelős másképp nem rendelkezik - egy nyomtatott példányban kell benyújtani, illetve feltölteni az erre kialakított elektronikus felületre. A nyomtatott példányt a védelem után visszakapja a hallgató.
 - b) A kötött példányt fekete színű kemény kötésben kell benyújtani. A fekete kötésen középen a „SZAKDOLGOZAT” felirat, jobb oldalt alul a szerző neve, alatta benyújtás éve.

¹²¹ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹²² módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹²³ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

A szakdolgozat értékelése

63.§

- (1) A szakdolgozat opponense a szakdolgozatot írásban szövegesen értékeli, – a konzulens véleményének figyelembe vételével – javaslatot tesz a szakdolgozat érdemjegyre, és bírálatát csatolja a szakdolgozathoz, egy elektronikus példányt feltölt az elektronikus rendszerbe. Opponens a szakfelelős által felkért, a témában jártas személy lehet.
- (2) A szakdolgozatot a konzulens is minősíti írásban, a szakdolgozati bírálati lapon. Ennek egyik példányát feltölti az elektronikus rendszerbe.
- (3) Nem bocsátható záróvizsgára az a hallgató, akinek szakdolgozatát elégtelenre minősítették. Sikertelen szakdolgozat javítása csak egy alkalommal, új szakdolgozat készítésével történhet. Az új szakdolgozat új címbejelentésnek minősül.
- (4) A szakdolgozat elégtelennel való minősítését vonja maga után, ha:
 - a) a szakdolgozat idegen műből építkezik, szó szerinti formában, a forrás megjelölése nélkül (plágium),
 - b) jogszabályt sértő adatokat, információkat tartalmaz.
- (5) A védelem előtt minimum 5 munkanappal a hallgatók megtekinthetik az elektronikus nyilvántartó rendszerben a bírálók véleményét és kérdéseit.
- (6) A szakdolgozat érdemjegye beszámít a záróvizsga eredményébe és az oklevél minősítésébe. A hallgatónak a szakdolgozatot bizottság előtt meg kell védenie. A szakdolgozat megvédése a záróvizsga része. Biztosítani kell a lehetőséget arra, hogy a bizottság által feltett kérdésekre a hallgató választ adjon, és a szakdolgozatban kifejtett álláspontját megvédje.
- (7) Tanári mesterképzésben a szakdolgozat bírálatát a pedagógiát, pszichológiát és módszertant oktató tanárok végzik.
- (8) Az elemzés szempontjai a témához tartozó szakirodalom feldolgozása (széleskörűsége, mélysége) és a gyakorlati tapasztalatok integrációja; az elemzések logikája, összefüggések, önálló megállapítások a témával kapcsolatban; szerkesztés; a szakdolgozat formai jellemzői; szaknyelv használata, nyelvhelyesség, stílus.
- (9) A szakdolgozatról – felkérés alapján – hivatalos bíráló készít írásos bírálatot és tesz javaslatot annak érdemjegyre. (A TZV Bizottság egyik tagja – a témavezető véleménye és a hivatalos bíráló értékelése alapján – véleményét ismerteti a TZV Bizottsággal.) A bemutatást/védést a TZVB önálló érdemjeggyel értékeli.

A tanári szakdolgozat tanulmányának értékelési szempontjai

64.§

1. A témaválasztás aktualitása, illeszkedése a szak képzési céljához, a szakdolgozat eredetisége, szakmai üzenete
2. A probléma, megfogalmazása és a kutatási módszer(ek) megválasztása, bemutatása
3. Szakirodalmi háttér feltárása és bemutatása, szakszerűsége
4. A vizsgált probléma ismertetése, elemzése, összefüggések megfogalmazása
5. Önálló véleményformálás, következtetések

6. Az elemzésbe bevont dokumentumok/források
7. A szakdolgozat szerkesztettsége, áttekinthetősége, koherenciája, stílusa, nyelv-helyessége
8. A szaknyelv alkalmazása
9. Formai jellemzők: hivatkozások, források jelölése, betűtípus, képek és táblázatok jelölése, tartalomjegyzék, mellékletek
10. Összbenyomás, bírálói vélemény

(1) A tanulmány értékelési szempontjai alapján összességében 100 pont (szempontonként legfeljebb 10 pont) adható.

(2) Értékelés:

0 –50 pont: elégtelen

51–62 pont: elégséges

63–75 pont: közepes

76–89 pont: jó

90–100 pont: jeles

Betekintés a szakdolgozatokba

65.§

(1) ¹²⁴Az irattárban őrzött szakdolgozatok nem kölcsönözhetők, bármilyen úton történő reprodukálásuk tilos. Kérelemre – a titkosított szakdolgozatok/diplomamunkák kivételével -a hallgató a szakdolgozatokba betekinthez. A szakdolgozatokba való betekintés módját az Iratkezelési szabályzat határozza meg.

(2) ¹²⁵A szakdolgozat készítője, valamint a szakdolgozathoz információt adó szervezet a szakdolgozat készítőjének útján írásban kérheti a témát elfogadó szakfelelőstől a szakdolgozat titkos kezelését. Amennyiben a szakfelelős elrendeli a titkosítást, úgy a szakdolgozat kizárólag a bírálónak és a záróvizsgáztató bizottságnak adható ki.

¹²⁴ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával

¹²⁵ módosította: a Szenátus 88/2016. (XII.14.) számú határozatával